

Afrika yklymyň Kot-d-Iwuar we Gabon ýaly döwletlerinde edebiyatyň kemala gelmeginde dramaturgiýanyň täsiri uly bolupdyr. Günbatar Afrikada kot-d-iwuarly dramaturg Bernar Dadýeniň ady uly meşhurlyga eýedir. Ýöne bu ýazyjy diňe sahna eserlerini ýazmak bilen oňman, özüniň fransuz dilinde ýazan «Klembýe» romany bilen hem meşhurdyr. Gabonda bolsa 1940-njy ýyllaryň ortalarynda, Ž.R. Aýýune, G.Anşuýe we Kowe Desminu ýaly dramaturglaryň ýazan sahna eserlerinden soň, okyjylarda edebiyata gyzyklanma döreýär. Ganaly ýazyjy Ata Aýdonyň «Janserek arwah» sahna eseri dramaturgiýanyň bu ýurtda-da kemala gelendigine güwä geçýär. Günorta afrikaly şahyr hem galamgär Eýs Kriheniň iňlisleriň hem burlaryň arasyndaky uruş (1899-1902) hakynda ýazan «Ak diwar» sahna eseri hem Afrikada XX asyryň ortalarynda döredilen iň meşhur sahna eserleriniň biridir. Mundan başga kongoly ýazyjy Soni Labu Tansi, nigeriýaly dramaturg Tolu Adžayi, malilidramaturgy Musa Konate we madagaskarly ýaş ýazyjy Mişel Rakutusonyň döreden sahna eserlerini hem agzap geçmek hökmanydyr. Emma Afrikada iň ussat dramaturg hökmünde nigeriýaly ýazyjy Wole Soýinkaykrar edilýär. Onuň «Ýolbars we hazyna», «Batgalykda ýaşayanlar», «Tokaý tansy» we «Ägirtler oýny» sahna eserleri afrikan edebiyatynyň altyn hazynasyna girizildi. Soýinkanyň sahna eserleri diňe bir Afrikada däl, iňlis teatrlarynda-da sahnalaşdyrylypdyr. 1986-njy ýylda Soýinka edebiyat ugry boýunça Nobel baýragy berlen ilkinji afrikan ýazyjysy boldy.

Annajahan AGAYEWA
S.A. Nyýazow adyndaky
Türkmen Oba Hojalyk
Uniwersitetiniň talyby